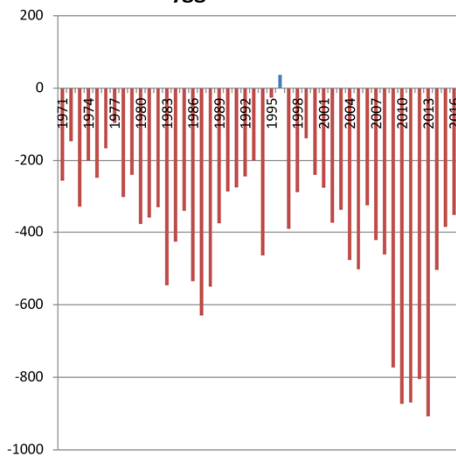

Lolland Kommune - foretræde for Social-, Indenrigs- og Børneudvalget 18. maj 2017

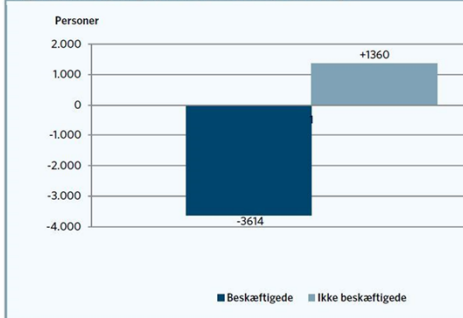
- Lolland presses af urbanisering og social tilflytning
- Kommunen har effektiviseret og rationaliseret – 25 % færre ansatte siden 2010. Og skatten er blandt de højeste.
- Det er ikke rimeligt at borgerne på Lolland skal betale for andres sociale problemer
- Udligningen bør have større vægt på udgiftspres og opgavemængde
- Nu og her: Omfordel 300 mio. kr. pulje

Hvad er udfordringen?

Lolland Kommune - årlig ændring i indbyggertal 1971-2017

Figur 2. Nettoflytning til Lolland Kommune, 23-64-årige

Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistiks registre.

- Lolland Kommune har oplevet en løbende befolkningstilbagegang de sidste 35 år. Færre borgere giver alt andet lige færre udgifter, men det giver også et betydeligt behov for at investere i omstilling (mere centraliseret service) og oprydning i overflødig bygningsmasse
- Lolland Kommune har på den lange bane oplevet en meget negativ befolkningsudvikling. Fra 1990-2013 er der fraflyttet 3600 borgere, som nu er i beskæftigelse i andre kommuner. I samme periode er tilflyttet 1360 borgere på overførselsindkomst i den erhvervsaktive alder, som belaster kommunens udgifter (overførsler og sociale udgifter på siden)
- Uden denne til- og fraflytning ville Lolland Kommune være en gennemsnitlig dansk kommune i stedet for at være landets mest udsatte kommune.

Lolland er særligt udfordret

- København er omdrejningspunktet i Østdanmark – og Lolland ligger længst væk
- Stort tab af private, regionale og statslige arbejdspladser
- Størst befolknings-tilbagegang = flest overskudsboliger = størst social tilflytning

De mest udsatte danske kommune og deres sociale udfordringer							
	Befolknings-tilbagegang	Socioøkonomisk indeks	Førtidspension af 15-64 årige	Kontanthjælps modtagere af 17-64 årige	Udgiftsbehov	Anbringelses-frekvens 0-18	Samlet
Lolland	2	1	1	6	1	1	12
Langeland	6	5	2	41	5	2	61
Guldborg-sund	17	8	7	25	12	4	73
Tønder	10	12	14	28	10	3	77
Bornholm	7	15	5	17	15	22	81

Lolland Kommunes udsatte position afspejler sig i næsten alle kommunale nøgletal. Andre kommuner har også udfordringer, men mængden og koncentrationen af social belastning er unik for Lolland.

Tabellen viser en rangordning af de danske kommuner fra 1-98 på en række områder. Den kommune med flest førtidspensionister får 1 point, den med færrest får 98 point. Når de forskellige udfordringer lægges sammen, bliver det tydeligt, at Lolland skiller sig særligt ud.

Tilflytningen er socialt skæv

Kommunalt offentlig forsørgedes til- og fra-flytning til Lolland Kommune i 2016	Ydelsesmodtagere i perioden	Tilflyttere	Fraflyttere	Netto-tilflytning
Forsikret ledig	2.148	126	127	-1
Kontanthjælp - jobparat	795	104	62	42
Kontanthjælp - aktivitetsparat	1.012	110	69	41
Uddannelseshjælp - uddannelsesparat	589	148	87	61
Uddannelseshjælp - aktivitetsparat	390	59	54	5
Sygedagpengemodtager	1.531	53	23	30
Fleksjobberettiget	776	14	11	3
Ressourceforløb	223	5	8	-3
Jobafklaringsforløb	172	11	4	7
Revalidend	301	6	15	-9
Førtidspension	3.680	150	109	41
Sum	11.617	786	569	217

En **netto**tilflytning på 217 borgere på kommunal forsørgelse giver:

- Ca. 25 mio. kr. ekstra i forsørgelsesudgifter
- Ca. det samme i afledte udgifter (sagsbehandling, socialpsykiatri, børnesager + støttefunktioner til børn osv.)

Billedet fra 2016 svarer til øvrig registrering af tilflyttere fra 2013 og med den langsigtede analyse af til- og fraflytningen 1990-2013

Udligningen bygger på objektive kriterier – men de er ikke retvisende nok. Andelen af almene boliger ændrer sig ikke, selvom der flytter meget mere udsatte borgere ind i dem.

Social tilflytning tættere på: børn

0-18 årige tilflyttere til Lolland i 2016

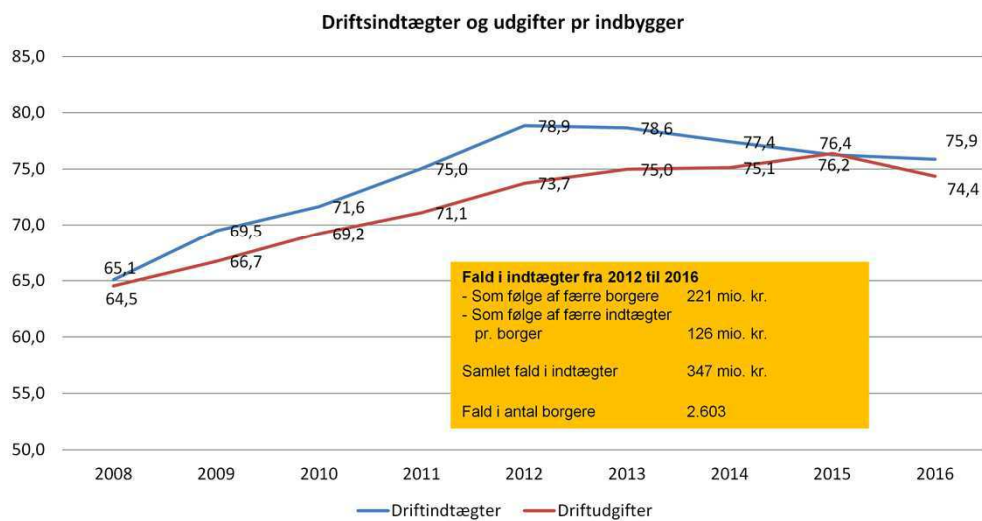
Antal i alt	289
Antal mellem-kommunale underretninger	89
Yderligere børnesager oprettet i Lolland Kommune	4
Andel tilflyttede børn med børnesager	32 %

- Børnesager er blandt de tungeste og mest udgiftsdrivende sager
- Hver **tredje** tilflytter 0-18 år har en børnesag
- Børnesager afspejler typisk andre sociale udfordringer i familien

Lolland har den højeste anbringelsesfrekvens i landet og en meget stor andel af børnesager i det hele taget.

Denne problemstilling bliver yderligere forstærket af tilflytningen, som har voldsom social slagside.

Indtægter falder hurtigere end befolkning

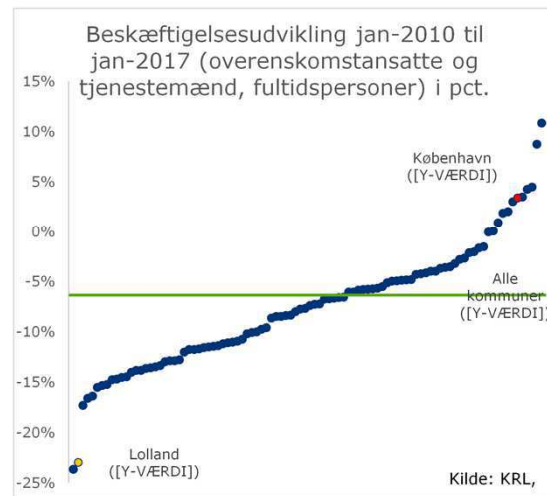
Lolland Kommunes samlede indtægter falder løbende – det er en naturlig konsekvens af et faldende indbyggertal

Men med stadig større sociale opgaver, er det ikke naturligt at indtægterne falder hurtigere end befolkningen.

Hvad har Lolland Kommune selv gjort?

Alle væsentlige områder undersøgt og optimeret

- Danmarks mest effektive administration (Kora)
- Billigste anbringelser – og ikke flere end forventet ud fra befolknings-sammensætning (Kora)
- Udgifter på det sociale område mindre end forventet ud fra befolkning (Marselisborg)
- Osv.

Selvfølgelig skal færre borgere betyde færre udgifter – og selvfølgelig har Lolland et ansvar for at gøre sin drift så billig og effektiv som mulig. Det har været et centralt fokuspunkt siden sammenlægningen i 2007.

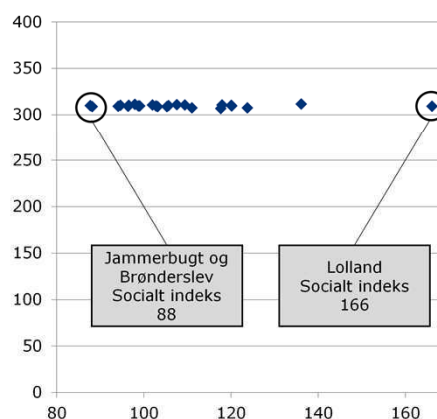
Lolland Kommune har løbende skåret i sin drift for at tilpasse udgiftsniveauet til de faldende indtægter.

Antallet af medarbejdere er reduceret med næsten $\frac{1}{4}$ siden 2010 – og det afspejler indtægtstabt men er betydeligt mere end befolkningsudviklingen tilsiger.

Løsninger på den korte bane

- Udligningsreform nødvendig – men løser ikke den akutte udfordring
- Særtilskud skal bruges til at løse de særligt udsatte kommuners problemer
- Fordel 300 mio. kr. puljen efter reelle behov!

Tilskud per indbygger i 2016 i forhold til socioøkonomisk indeks

Målet er strukturel balance på langt sigt. Dette sikres gennem kontinuerlig tilpasning af boligmassen, bedre rammebetingelser for det lokale erhvervsliv, udnyttelse af Femern forbindelsen, fortsat rationalisering af kommunens drift og målrettede investeringer i børn, unge og arbejdsløse.

På mellemlangt sigt må der kigges på udligningssystemet, så det i højere grad tager hensyn til fordelingen af sociale udgifter og konsekvenserne af urbaniseringen. En anden løsning er at udvide hovedstadsudligningen til hele Østdanmark. Lolland er i lige så høj grad som Ishøj en del af den funktionelle opdeling af hovedstadsområdet i velhavende og mindre velhavende kommuner. Lolland bliver bare ikke kompensere for det.

På kort sigt er det nødvendigt at kigge på de særlige puljer, der er etableret for at afhjælpe de problemer, der ikke fanges i det egentlige udligningssystem. Disse bør i langt højere grad målrettes de kommuner, der har særlige økonomiske udfordringer som følge af store sociale problemer. §16 puljen fordeles allerede i dag til socialt udfordrede kommuner, men der kan rykkes på fordelingen, så pengene i højere grad målrettes de værst ramte kommuner. Sidste år kom en pulje for "Kommuner med vanskelige økonomiske vilkår" på finansloven. Den blev fordelt til hele 24 kommuner - heraf flere som havde et socialindeks på langt under 100. Desuden blev pengene fordelt efter indbyggertal - dvs. uden hensyn til, hvor store udfordringer de 24 kommuner hver især sidder med.